

INSPIRÁTOR 10/2010

Přemýšleli jste někdy o tom, proč nebývají lidé se svou prací spokojeni? A proč jsou nespokojeni, i když jsou dobře placeni?

Zajímavý pohled, na tuto otázku, nám nabízí doktor Stephen Covey:

Pokud chcete realizovat malé, méně významné změny a zlepšení, zaměřte se na postupy, chování a postoje. Pokud ale chcete prosadit velké, významné změny, představující velký krok vpřed, soustředte se na paradigmatata.

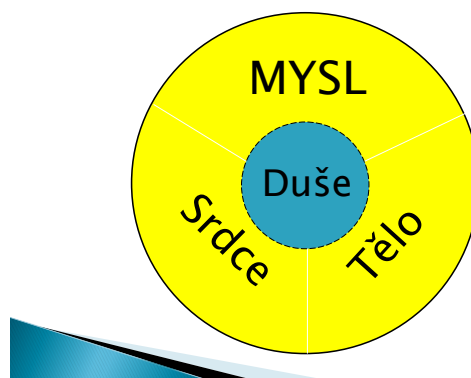
Slovo PARADIGMA pochází z antické řečtiny a vyjadřuje určitý způsob nazírání světa a předpoklady, teorie, referenční rámce, z nichž přístup ke světu vychází. Obsahově si lze tento termín představit jako mapu určitého území nebo plán města. Pokud je tato mapa nepřesná, nezáleží na tom, jak usilovně se snažíte nalézt místo, kam se chcete dostat nebo jak pozitivně myslíte – tak jako tak budete bloudit. Pokud mapa odpovídá skutečnosti – a pouze tehdy – píle a postoj získají na významu. **Paradigma vysvětluje a dává tím směr našemu jednání.** Problémem je, že paradigmatata, podobně jako tradice, jenom obtížně odcházejí ze scény a přežívají ještě dlouho po té, co bylo objeveno lepší. Nový věk znalostí vychází z nového paradigmatu, zcela odlišného od paradigmatu industriálního věku. Stephen Covey nazývá toto nové paradigma Paradigmatem Celistvého člověka.

PARADIGMA CELISTVÉHO ČLOVĚKA

Existuje jeden jednoduchý důvod, proč je tolik lidí nespokojeno s prací, kterou dělají, proč ve většině organizací nedaří dostat z lidí to nejlepší, co v nich je (nadání, vynalézavost, tvořivost), a proč se nikdy nestanou skutečně vynikajícími organizacemi s trvale zajištěnou existencí. Příčinou všech těchto obtíží je omezené, nekompletní paradigma lidské podstaty.

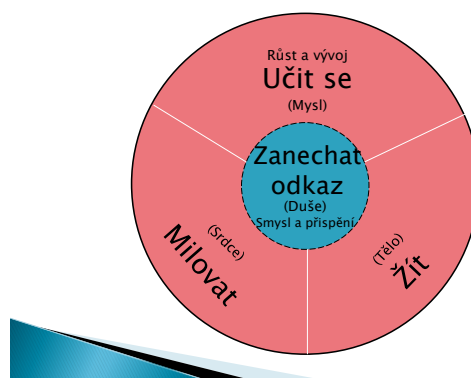
Lidé nejsou, a to je zcela základní skutečnost, věcmi, které musí někdo motivovat a kontrolovat. Lidé mají čtyři dimenze – tělo, mysl, srdce a duši.

PARADIGMA CELISTVÉHO ČLOVĚKA



Filozofie a víra, západní i východní, se od počátku známé historie zabývají v podstatě stejnými čtyřmi dimenzemi lidské existence: fyzickou/ekonomickou, mentální (rozumovou, intelektuální), sociální/emocionální a duchovní. Přestože k jejich popisu často používají odlišná slova, ve skutečnosti reflektují stejné čtyři univerzální dimenze života. Pojmy, které přitom používají, reprezentují rovněž čtyři základní potřeby všech lidí a zdroje jejich motivace: žít (uchování vlastní existence), milovat (vztahy), učit se (růst a vývoj), zanechat odkaz (smysluplná činnost a přispění k dění kolem nás).

ČTYŘI POTŘEBY LIDÍ



LIDÉ SI MOHOU VOLIT

Jaké přímé spojení existuje mezi paradigmatem kontroly „věcí“ (neúplného člověka), které dnes na pracovištích dominuje, a neschopností manažerů a organizací inspirovat lidi k tomu, aby z vlastní vůle ze sebe vydali to nejlepší, co v nich je (aby využili své nadání a přispěli k dění kolem sebe)? Odpověď je jednoduchá. Lidé si volí. Vědomě či podvědomě se na základě toho, jak se s nimi jedná a jakou

možnost využít všechny čtyři části své lidské podstaty mají, rozhodují, kolik ze své osobnosti investují do práce, kterou dělají. Mohou se přitom rozhodnout pro vše od rebelie a odchodu ze zaměstnání až po tvořivé zaujetí.

Nyní se na chvíli zamyslete nad tím, pro kterou ze šesti možností uvedených na následujícím obrázku byste se rozhodli v následujících pěti situacích:



Za prvé, nejedná se s vámi férově. Lidé v organizaci hrají mnoho zájmových her, je rozšířeno protěžování chráněnců, systém odměňování se nezdá být spravedlivý, vaše odměna náležitě neodráží váš příspěvek k chodu organizace. Co si vyberete?

Za druhé, vaše odměna je férová, ale nezachází se s vámi s náležitým respektem, konzistentně, musíte čelit nevypočitatelným rozmarům, ve velké míře diktovaným náladou vašeho šéfa. Co si zvolíte?

Za třetí, vaše odměna je férová a zacházení dobré, ale když se od vás chce, abyste vyjádřili svůj názor, je vám ve skutečnosti podsunut a vnucen. Jinak řečeno, vašemu tělu a srdci se dostává patřičného ocenění, ale vaši myslí ne. Pro co se rozhodnete?

Za čtvrté, jste férově placeni (tělo), zachází se s vámi dobře (srdce), vašim myšlenkám a tvořivosti se dostává sluchu (mysl), ale chce se po vás, abyste vykopali jámu a poté ji opět zaházeli, nebo abyste vyplňovali formuláře, které nikdo nečte a nepoužívá. Jinak řečeno, práce, kterou děláte, postrádá jakýkoli smysl (duše). Pro co se rozhodnete?

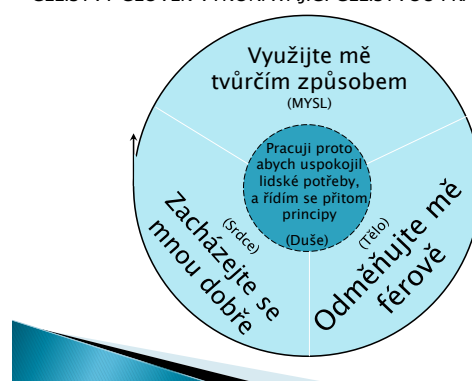
Za páté, jste férově placeni, zachází se s vámi dobře, můžete s tvůrčím zaujetím dělat smysluplnou práci, ale běžné jsou lži a podvádění zákazníků, dodavatelů, zaměstnanců (duše). Jaká bude vaše volba?

Všimněte si, že jsme se zabývali všemi čtyřmi složkami Paradigmatu Celistvosti Člověka – tělem,

myslí, srdcem a nakonec duší (tuto složku jsme rozdělili na dvě části – smysluplnost práce a bezzávadovost jednání). Podstatné je, že zanedbáte-li či opomenete kteroukoli z těchto částí lidské podstaty, přistupujete k člověku jako k věci – a co děláte s věcmi? Musíte je mít pod kontrolou, řídit a používat metodu cukru a biče, chtě-li je motivovat.

V dnešním informačním/znalostním věku se pro jednu ze tří nejvýše uvedených možností (podle obrázku) rozhodne pouze zaměstnanec, k němuž se přistupuje jako k celistvému člověku vykonávajícímu celistvou práci, tj. k člověku, který je férově placen, zachází se s ním dobře, je tvůrčím způsobem využíván a má možnost přispívat k uspokojení lidských potřeb způsobem respektujícím určité principy.

CELISTVÝ ČLOVĚK VYKONÁVAJÍCÍ CELISTVOU PRÁCI



Začínáte chápat, jak se v paradigmatu lidské podstaty odrážejí klíčové problémy současných pracovišť a jejich řešení? Uvědomujete si, kolik řešení problémů, s nimiž se setkáváme doma nebo v obcích, v nichž žijeme, nabízí toto paradigma? Paradigma typické pro industriální věk (člověk jako věc či člověk jako doplněk stroje) a všechny činnosti s ním spojené jsou moderním ekvivalentem pouštění žilou (středověký lékařský postup).

Běžná cena: 380,- Kč Naše cena: 342,- Kč	Běžná cena: 410,- Kč Naše cena: 369,- Kč
Pokud ještě tyto knihy nemáte, můžete si je objednat na adrese: persman.hrebicek@seznam.cz	

